

opusdei.org

Paavst Franciscuse läkitus 2024. paastuajaks

Paastuaeg on pöördumise aeg, vabaduse aeg. Jumal ei ole meist väsinud. Tervitagem paastu kui suurepärast aega, mil ta tuletab meile meelde: „Mina olen Issand, sinu Jumal, kes sind tõi välja Egiptusemaalt, orjusekojast“ (2Ms 20:2).

13.02.2024

*Läbi kõrbe juhatab Jumal meid
vabadusse*

Kallid vennad ja õed!

Kui meie Jumal end ilmutab, on tema sõnum alati vabadusest: „Mina olen Issand, sinu Jumal, kes sind tõi välja Egiptusemaalt, orjusekojast“ (2Ms 20:2). Need on esimesed sõnad Moosesele Siinai mäel antud dekaloogist. Need, kes neid kuulsid, olid üsna tuttavad väljarändega, millest Jumal rääkis: nende orjuse kogemus painas neid endiselt raskelt. Kõrbes said nad „kümme sõna“ kui läbipääsu vabadusele. Me nimetame neid „käskudeks“, et rõhutada armastuse tugevust, millega Jumal oma rahvast kujundab. Kutse vabadusele on nõudlik. Sellele ei vastata kohe; see peab küpsema osana teekonnast. Nii nagu kõrbes olev Iisrael klammerdus endiselt Egiptuse külge – igatsedes sageli minevikku ning nurisedes Issanda ja Moosese üle –, võib ka tänapäeval Jumala rahvas klammerduda rõhuvasse orjusesse, mida ta on

kutsutud maha jätma. Me mõistame, kui tõsi see on hetkedel, mil tunneme end lootusetuna, rändame läbi elu nagu kõrbes ja meil pole tőotatud maad kui sihtkohta. Paast on armuaeg, mil kőrb vőib taas saada – prohvet Hoosea sõnadega – meie esimese armastuse paigaks (vrd Ho 2:16-17). Jumal kujundab oma rahvast, ta laseb meil orjus maha jätta ja kogeda üleminekut surmast ellu. Nagu peigmees, tőmbab Issand meid veel kord enda juurde, sosistades meie südamele armastussõnu.

Väljaränne orjusest vabadusse ei ole abstraktne teekond. Kui meie paastu tähistamine on konkreetne, siis esimene samm on soov avada oma silmad tegelikkusele. Kui Issand hüüab Moosest põlevast põõsast, näitab ta kohe, et ta on Jumal, kes näeb ja ennekőike kuuleb: „Ma olen küllalt näinud oma rahva viletsust, kes on Egiptuses, ja ma olen kuulnud

nende kisendamist sundijate pärast; seetõttu ma tean nende valu ja olen alla tulnud neid egiptlaste käest päästma ja neid sellelt maalt viima heale ja avarale maale, maale, mis piima ja mett voolab“ (2Ms 3:7-8). Ka täna tõuseb nii paljude meie rõhutatud vendade ja õdede kisa taevani. Küsigem endalt: kas me kuuleme seda hüüet? Kas see häirib meid? Kas see liigutab meid? Liiga paljud asjad hoiavad meid üksteisest lahus, eitades vendlust, mis meid algusest peale üksteisega seob.

Ükskõiksuse globaliseerumise vastu võitlemiseks esitasin Lampedusa-visiidi ajal kaks küsimust, mis on muutunud üha aktuaalsemaks: „Kus sa oled?“ (1Ms 3:9) ja „Kus on su vend?“ (1Ms 4:9). Meie paastuteekond on konkreetne, kui neid kahte küsimust veel kord kuuldes mõistame, et jääme ka tänapäeval vaarao võimu alla. Võimu alla, mis muudab meid väsinuks ja

ükskõikseks. Selline kasvumudel lõhestab ja röövib meilt tuleviku. Maa, õhk ja vesi on saastunud, aga seda on ka meie hing. Tõsi, ristimine on alustanud meie vabanemisprotsessi, kuid meisse jääb siiski seletamatu igatsus orjuse järele. Omamoodi tõmme tuttavate asjade turvalisuse poole, mis kahjustab meie vabadust.

Väljarände loos on märkimisväärne detail: Jumal on see, kes näeb, on liigutatud ja toob vabaduse; Iisrael seda ei küsi. Vaarao lämmatab unistused, blokeerib vaate taevale, paneb näima, et see maailm, kus inimväarikus jalge alla tallatakse ja autentseid sidemeid eitatakse, ei saa kunagi muutuda. Ta pani kõik enda küttesse. Küsigem: kas ma tahan uut maailma? Kas ma olen valmis jätma maha oma kompromissid vanaga? Paljude minu vendade piiskoppide ja paljude rahu ja õigluse nimel tegutsejate tunnistus on mind üha

enam veennud, et peame võitlema lootuse puudusega, mis lähmataab unistused ja vaikse hüüdmise, mis ulatub taevani ja liigutab Jumala südant. See „lootuse puudus“ ei erine nostalgiasst orjuse järele, mis halvab Iisraeli kõrbes ja takistas tal edasi liikuda. Väljaränne võib katkeda: kuidas muidu seletada tõsiasja, et inimkond on jõudnud universaalse vendluse lävele ning teaduse, tehnilise, kultuurilise ja juriidilise arengu tasemele, mis suudab tagada kõigile väärikuse, kuid kobab ometi ringi ebavõrdsuse ja konfliktide pimeduses.

Jumal ei ole meist väsinud.

Tervitagem paastu kui suurepäraast aega, mil ta tuletab meile meelde:

„Mina olen Issand, sinu Jumal, kes sind tõi välja Egiptusemaalt, orjusekojast“ (2Ms 20:2). Paast on pöördumise aeg, vabaduse aeg.

Jeesus ise, nagu me igal aastal paastu esimesel pühapäeval meenutame,

aeti Vaimu poolt kõrbesse, et saada vabaduses kiusatus. Nelikümmend päeva seisab ta meie ees ja koos meiega: lihakssaanud Poeg. Erinevalt vaaraost ei taha Jumal alamaid, vaid poegi ja tütreid. Kõrb on koht, kus meie vabadus saab küpseda isiklikus otsuses mitte langeda tagasi orjusesse. Paastuajal leiame uued õigluse kriteeriumid ja kogukonna, millega saame edasi liikuda veel käimata teel.

Sellega kaasneb aga võitlus, nagu meile selgeks teevad Moosese 2. raamat ja Jeesuse kiusatused kõrbes. Jumala häälele, kes ütleb: „Sina oled mu armas Poeg“ (Mk 1:11) ja „Sul ei tohi olla muid jumalaid minu palge kõrval!“ (2Ms 20:3) vastandub vaenlane ja tema valed. Rohkem kui vaaraod tuleb karta ebajumalaid, mida me endale püstitame; võime neid pidada tema hääleks, mis meie sees kõneleb. Soov olla kõikvõimas, olla keegi, kellele kõik alt üles

vaatavad, domineerida teiste üle: iga inimene teab, kui sügavalt võrgutav see vale võib olla. Tegemist on hästi läbitava teega. Me võime kiinduda rahasse, teatud projektidesse, ideedesse või eesmärkidesse, oma positsiooni, traditsiooni, isegi teatud isikutesse. Selle asemel, et panna meid edasi liikuma, halvavad nad meid. Kohtumise asemel tekitavad nad konflikti. Ometi on olemas ka uus inimkond, väikeste ja alandlike rahvas, kes ei ole vale ahvatlusele järele andnud. Kui ebajumalate teenijad muutuvad nende sarnaseks, tummaks, pimedaks, kurdiks ja liikumatuks (vrd Ps 115:4), siis vaimuvaesed on avatud ja valmis: headuse vaikne jõud, mis tervendab ja toetab maailma.

On aeg tegutseda ja paastuajal tähendab tegutsemine ka pausi tegemist. Pausi tegemist palves, et saada vastu Jumala sõna, samaarlase kombel peatumist haavatud venna

või õe juuresolekul. Armastus Jumala vastu ja ligimesearmastus on üks armastus. Teiste jumalate puudumine tähendab peatumist Jumala juuresolekul oma ligimese ihu kõrval. Sel põhjusel ei ole palve, almuse andmine ja paastumine kolm omavahel mitteseotud tegu, vaid üks avatuse ja enesetühjendamise liigutus, mille käigus heidame välja meid koormavad ebajumalad, kiindumused, mis meid vangistavad. Siis elavneb atrofeerunud ja isoleeritud süda. Võtkem siis aeglasemalt ja tehkem paus! Elu kontemplatiivne mõõde, mida paastuaeg aitab meil taas avastada, vabastab uusi energiasid. Jumala juuresolekul saavad meist vennad ja õed, olles üksteise suhtes tundlikumad: ähvarduste ja vaenlaste asemel avastame kaaslasi ja kaasreisijaid. See on Jumala unistus, tõotatud maa, kuhu me teel oleme, kui oleme orjuse maha jätanud.

Kiriku sinodaalne vorm, mida me nendel aastatel taas avastame ja arendame, viitab sellele, et paastuaeg on ka kogukondlike otsuste, väikeste ja suurte vastuvoolu otsuste aeg. Need on otsused, mis võivad muuta üksikisikute ja tervete naabruskondade igapäevaelu, näiteks viise, kuidas me omandame kaupu, hoolitseme loodu eest ja püüame kaasata neid, kes jäävad nähtamatuks või kelle peale vaadatakse halvasti. Kutsun kõiki kristlikke kogukondi tegema just seda: pakkuma oma liikmetele hetki, mis on mõeldud oma elustiili ümbermõtestamiseks, aega, et üle vaadata oma kohalolek ühiskonnas ja panus selle parandamisse. Häda meile, kui meie kristlik patukahetsus sarnaneks sellise patukahetsusega, mis Jeesust nii pahandas. Ka meile ütleb ta: „Kui te aga paastute, siis ärge olge kurvanäolised nagu silmakirjatsejad, sest nemad teevad oma palge näotuks, et näidata

inimestele oma paastumist“ (Mt 6:16). Las teised näevad selle asemel rõõmsaid nägusid, tunnevad vabaduse lõhna ja kogevad armastust, mis muudab kõik asjad uueks, alustades kõige väiksematest ja kõige lähedasematest. See saab juhtuda igas meie kristlikus kogukonnas.

Kuivõrd sellest paastust saab pöördumise aeg, märkab murelik inimkond loovuse puhangut, uue lootuse sähvatust. Las ma kordan seda, mida ütlesin noortele, kellega kohtusin eelmisel suvel Lissabonis: „Otsige edasi ja olge valmis riskima. Praegu seisame silmitsi tohutute riskidega; kuuleme nii paljude inimeste valusat palvet. Tõepoolest, me kogeme kolmandat maailmasõda, mida peetakse osade kaupa. Ometi leidkem julgust näha oma maailma mitte surmahädas, vaid sünnitusprotsessis olevana, mitte ajaloo uue suure peatüki lõpus, vaid

selle alguses. Meil on vaja julgust niimoodi mõelda“ (pöördumine üliõpilastele, 3. august 2023). Selline on pöördumise julgus, mis on sündinud orjusest väljatulekust. Sest usk ja armastus võtavad lootuse, selle väikse lapse, käekõrvale. Nad õpetavad teda kõndima ja samal ajal juhib tema neid edasi. [1]

Õnnistan teid kõiki ja teie paastuaja teekonda.

Rooma, Lateraani Püha Johannes, 3. detsember 2023, esimene advendipühapäev.

FRANCISCUS

[1] Vrd CH. PÉGUY, The Portico of the Mystery of the Second Virtue.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
et-ee/article/paavst-franciscuse-
lakitus-2024-paastuajaks/](https://opusdei.org/et-ee/article/paavst-franciscuse-lakitus-2024-paastuajaks/) (02.04.2026)